

Fri adgang og faste åbningstider

v. Palle Birk Hansen

Som det allerede flere gange er påpeget på dette sted, så betød kommunalreformen, at Næstved Museum mistede hele sit amtsligt finansierede frontpersonale. Dermed mistede museet muligheden for at holde udstillingerne åbne, hvilket blev særdeles mærkbart i 2006, 2007 og de første måneder af 2008.

Nu er situationen endelig blevet varigt afhjulpet i kraft af Næstved Kommunes bevilling af 4 kommunalt finansierede flexjobs. De fire nye medarbejdere, som har været i arbejde siden ca. 1. april, gør det muligt for museet at holde åbent i næsten hele den gamle, velkendte åbningstid. De nye, faste åbningstider er som følger: Tirsdag til lørdag kl. 10-14, søndag kl. 13-16 – og det gælder såvel i Helligåndshuset som i Boderne.

Vi er på museet glade for vore nye kustoder, også fordi en af de store fordele ved den ny ordning er, at kustoderne er fastansat. Det giver en helt anderledes ro om hverdagen, at så mange som muligt har en lang tidshorisont på arbejdet. Der er nu idé i efteruddannelse, og der kan langtidsplanlægges.

Bestyrelsen fastholder indtil videre den fri adgang for alle til museets udstillinger. Det er helt i tråd med kulturministerens intentioner, som har udmøntet sig i fri adgang til de statslige museer. Som statsanerkendt museum følger vi gerne trop. Vore driftsmidler bevilges af kommunale og statslige skattemidler, som vi alle er med til at betale. Så er det kun rimeligt, at vi alle har fri adgang til vor fælles kulturarv.

Og således skulle der med fri adgang og fast åbningstid være lagt op igen til stigende besøgstal. De turbulente år omkring kommunalreformen har kostet dyrt i besøgstal, så vi har brug for ro og åbne døre!

Høstmarked i Museumshaven - midt i efterårsferien!

Onsdag 15. oktober 2008 kl. 10 – 15

- **Sildebod**
- **Kagebod**
- **Frugtbod**
- **Boglade**
- **Uldbutik**
- **Vikingebod**
- **Pottemager**
- **Pilefletter**
- **Skydning med flintebøsser anno 1807**

Den 15. oktober, onsdagen i efterårsferien, afholder Næstved Museum traditionen tro det hyggelige Høstmarked i Museumshaven.

Vi præsenterer boder med husflid og håndværk, men også spændende historiefremstilling.

Vi møder fiskerkonerne fra sildemarkedet i Skåne. De renses, lægger i tønne, saltsteger og sælger de lækre sprøde fisk.

Sortkrudtskytten iklædt uniform, som den så ud i 1807, fortæller om krigen mod England og demonstrerer både flintemusket og kanon. Vi regner med tilladelse til afskydning af musketten!

Historia Dania, som altid tager et spændende historisk emne op, fortæller i år historien om de mange tusinde allierede krigsfanger, som drog gennem Danmark for at vende hjem efter første verdenskrig. Udgangspunktet er de rørende og patriotiske postkort, som de unge mænd sendte hjem. Fx sendte Harry Fowler et postkort hjem til sin mor: 'On my way home, still well, Harry'. Nu 90 år senere skal den spændende historie om, hvordan Danmark trådte til og ydede en rosværdig indsats, fortælles.

Som et lille kuriosum viser Historia Dania undertøj fra den tid. Samlingen deltog i Sjællandskes læserkonkurrence for samlere tidligere i år, og vi kan glæde os til at se den tids inderste beklædning, som både var sød og sexet.

Noget godt til ganen sørger museets gruppe af frivillige for. Vi gentager sidste års succes med æble-caféen, hvor lækre kager bagt af efterårets frugter kan købes med kaffe og te.

Vel mødt i Museumshaven, Ringstedgade 4 i Næstved.

Arkæologi

v. Birgitte Borby & Susanne Outzen

Forår og sommer har været travle i den arkæologiske afdeling. Der er blevet udført adskillige undersøgelser i by og på land, og flere er planlagt henover efterår og vinter. Dog begynder vi også at mærke den generelle afmatning i bygge- og anlægsbranchen hvad angår større undersøgelser. Bl.a. er de planlagte undersøgelser ved Stenstrup (se Nyt fra NÆM nr. 71) udsat på ubestemt tid på grund af svigtende grundsalg. Der skal dog stadig i kommunen udføres nødvendige ledningsarbejder, ligesom flere private bygherrer har projekter på bedding. Herunder skal nævnes nogle af de mere væsentlige projekter, der enten er afsluttet eller afventer undersøgelse. Se også museets hjemmeside www.naestved-museum.dk under arkæologi, hvor der berettes om aktuelle og kommende undersøgelser.

DiBa Bank

Museet har overvåget anlægsarbejderne i forbindelse med DiBas ny parkeringshus i Købmagergade fra januar til maj 2008. Der blev registreret lange profiler med velbevarede kulturlag fra senmiddelalder og renæssance samt adskillige bygningsrester i form af kampestensfundamenter, munkestensmurværk og gulve af teglfliser samt en velbevaret mønstrelagt stenbrolægning. Hertil kommer mange genstande. En lerklinet ovn, støbeforme, digelfragmenter og slagger stammer fra bronzestøbning under renæssancen, og det er nok første gang, at der i Dan-

mark er fundet så stort et kompleks af spor af bronzestøberhåndværk fra denne periode. Dette materiale er derfor sendt til analyse hos metalekspert Arne Jouttijärvi, som forhåbentlig snart vil fortælle os, om værkstedet har støbt gryder eller klokker!

Kompagnistræde

I Kompagnistræde har museet fulgt arbejdet med kloakering og fjernvarme. Museet har registreret kulturlag i 3 - 4 meters dybde, der stadig er så friske og fugtige, at man kan lugte de gamle møddingslag! I lagene har museet bl.a. fundet en lille trearmet lystestage fra middelalderen. Bygningsrester og hegn under halvdelen af gaden viser, at Kompagnistræde, oprindelig Strædet ved Peblingegildets Hus, oprindelig har været smallere end i dag.

Løveapoteket

I marts måned overvågede museet en privat opgravning i Løveapoteket ved Axeltorv i Næstved. Ved opgravningerne til to lyskasser fandtes senmiddelalderlige bygningsrester og kulturlag under fundamentene til den stående sydføj.

Haldagerlille

Forud for privat byggeri nær den middelalderlige kirke i Haldagerlille ved Fuglebjerg udgravede museet i juni et 400 m² stort areal. Her fremkom et system af kraftige grøfter fra tidlig middelalder ca. 1200, muligvis en tidlig afgrænsning af

landsbyen. Endvidere fandtes skelgrøfter, der formentlig har været toftegrænser i renæssance og nyere tid. Haldagerlille blev udskiftet i 1803, hvorved et antal gårde blev flyttet ud fra landsbyen, og bygningerne blev i mange tilfælde forbedret ved brug af teglsten. På stedet fandtes netop resterne af en såkaldt bondetegl-ovn, hvor bønderne selv brændte mursten til gårdene, samt gruber, hvor man har gravet ler til stenene.

Arløse Kirke

I Arløse lå der omkring 1370 en middelalderlig sognekirke. Kirken var før 1562 blevet anneks til sognekirken i Førslev. Man besluttede nu at lægge Arløse til Førslev Sogn og nedrive kirken i Arløse. Inventar og byggematerialerne skulle genbruges til Førslev Kirkes forbedring. Ikke alle sten blev dog kørt til Førslev - i

ældre bygninger i Arløse kan man stadig finde gode munkesten.

Arløse Kirke mentes at have ligget på et højedrag sydligt i byen. Ved en markvandring i november 2007 kunne vi på dette sted iagttage sort jord. Her har Majbritt Thomsen, en af museets energiske detektorførere, opsamlet knogler, potteskår og mange metalsager. Tidligere er der fundet en stor jernnøgle, som efter den stedlige tradition stammer fra kirken.

Næstved Museum vil gerne have styr på alle sine ødekirker, også den i Arløse, og vi indgik derfor sidste efterår aftale med ejeren og forpagteren om at foretage en prøvegravning på stedet..

Museumsinspektør Susanne Outzen står for undersøgelsen, som er i fuld gang, medens dette manuskript skrives, og vi kan



konstatere, at kirken er fundet! Et stenbygget kor ser ud til at være kombineret med et skib i bindingsværk på syldsten. Alle spor af skibet er pløjet væk, men korets fundamentsgrøfter står klokkeklart i undergrunden. Og kirken er omgivet af begravelser.

Museet var altså her lige så heldig som ved fundet af ødekirken i Bøgesø i 1999. Arløse har fået sin kirke tilbage!

Ramsherred

I dette efterår overvåger museet, at fjernvarmerørene i Ramsherred på strækningen fra Nygade til Grønnegade udskiftes. Her er der ikke dokumenteret arkæologiske iagttagelser siden 1889 ved byens første hovedkloakering, da landinspektør Jørgensen gjorde notater om jordbundsforhold, anlæg, fund m.v. Der blev bl.a. på hjørnet ved Nygade fundet "en gammel Ligsten med græsk Kors og Bomærke" samt "et velbevaret Kranie". I nærheden fandt man "Rester af Munkestensmur-

værk". Gravsten og kranium stammer sandsynligvis fra det i 1532 lukkede Gråbrødrekloster, hvis sidste rester ligger under Skomagerrækken og langs siderne af Axeltorv. Vi håber på gode muligheder for at studere arkæologien under Rams herred, ikke mindst de oprindelige ter-rænforhold og kulturlag, i siderne af de gamle rørgrøfter.

Gelsted-Holsted

Næstved Kommune planlægger en 3 km lang trykledning fra Gelsted Renseanlæg til Holsted Renseanlæg i Næstveds nordlige udkant. Området er rigt på arkæologiske fund. Umiddelbart op til det planlagte tracé findes fredede og sløjfede stendys-ser og gravhøje, bopladsspor fra flere af oldtidens perioder, oldtidsagre samt ikke mindst Slagmosen med mange offer- og depotfund fra oldtiden, et område, der er udpeget til kulturarvsareal. Hele strækningen skal derfor undersøges forud for anlægsarbejdet.

Til venstre: Korets fundamentsgrøfter træder tydeligt frem i undergrunden. Billedet er fotograferet mod sydvest.

Her under: Der er registreret knap 30 begravelser i og ved Arløse Kirke. Her ses et skelet fundet i kirkens skib lige uden for koret.



Efterårets foredragsrække 2008 i samarbejde mellem LOF og Næstved Museum

Fra Næstved Museums Arbejdsmark

I november afvikler Næstved Museum en ny foredragsrække i samarbejde med LOF Næstved. Emnet for rækken er nyt fra Næstved Museums arbejdsmark, fortalt af museets egne medarbejdere og - på et mere nationalt plan - af to eksterne foredragsholdere. Et statsanerkendt museum har ifølge lovgivningen mange opgaver og forpligtelser. Museet arbejder ikke blot med den fjerne fortid og den nære historie. Museet deltager også i de offentlige myndigheders arbejde med planlægning for fremtiden. Og endelig glemmer vi ikke formidlingen af de nye resultater af museets arbejde til det omgivende samfund.

Torsdag 6. november

Museumsinspektør Birgitte Borby: Nyt fra den arkæologiske arbejdsmark

Der er travlt i den arkæologiske afdeling på Næstved Museum. Den hidtidige store aktivitet i bygge- og anlægsbranchen har afstedkommet mange arkæologiske undersøgelser. Megen ny viden er dukket frem af jorden, og fine genstande er fundet med metaldetektor. Vi skal bl.a. høre om grav og kult i bondestenalder og bronzealder ved Enggård og Gedebjerg, store bopladser fra bronzealder og jernalder ved Jesbjergård og flere romerske sølvmonter fra Orup. Vi skal også høre nyt om middelalder og renæssance i Næstved efter forårets og sommerens undersøgelser i Købmagergade og Kompagnistræde. Og så skal vi høre historien om et hundehoved, der er 2.800 år gammelt!

Torsdag 13. november

Museumsinspektør Susanne Outzen: Kulturmiljøer i Næstved Kommune

I forbindelse med udarbejdelsen af Næstved Kommunes ny kommuneplan for 2009-2012 har museumsinspektør Susanne Outzen arbejdet for Næstved Kommune og herved udpeget og beskrevet knap 100 væsentlige kulturmiljøer, fx landsbyer, herregårde, fabrikker, forsorgshjem m.m., der skal indgå i den fremtidige, kommunale planlægning for kommunens 680 km².

Men hvad er et kulturmiljø, hvorfor er det netop disse 100, der er udpeget blandt så mange mulige kulturmiljøer – og hvordan sikrer man et kulturmiljø uden at frede det? Susanne Outzen fortæller bredt om sit arbejde med kulturmiljøerne og viser en række velvalgte eksempler på, hvad dette arbejde handler om.

Foredraget er helt aktuelt, da det holdes under den offentlige høringsfase for kommuneplanen.

Torsdag 20. november

Museumsdirektør Erland Porsmose: Danmarks Landsbyer

Erland Porsmose er museumsdirektør ved Johannes Larsen Museet i Kerteminde. Side-løbende er han forfatter til vægtige bøger om dansk kulturhistorie og kunsthistorie.

Porsmoses foredrag tager udgangspunkt i hans nyligt udkomne bog: Danmarks Landsbyer, der fortæller om landsbyerne fra vikingetid til i dag. De ældste landsbyer var vandrelandsbyer, som med mellemrum flyttede inden for hver sit ejerlav. Senere blev landsbyerne liggende ved de nye sognekirker, som blev opført i sten i løbet af især 1100-årene. Dermed var grundlinierne i det danske kulturlandskab fastlagt, som vi kender det i dag.

Foredraget behandler udnyttelsen af jordens ressourcer i de gamle dyrkningsfællesskaber og fæstebøndernes betydning i landsbybilledet, der stort set holdt sig til udskiftningen i slutningen af 1700-årene. Porsmose behandler derefter landboreformerne og senest andelsbevægelsen, der bragte en ny type fællesskab ind i landsbyerne. Fra midten af 1900-årene øgedes afvandringen fra landsbyerne til byerne, og man kan spørge, hvilken plads landsbyen får i fremtidens kulturlandskab.

Torsdag 27. november

Arkæolog Thomas Roland: Arven fra Oldtiden – en evig arv?

Thomas Roland har tidligere arbejdet som arkæolog ved Næstved Museum og arbejder nu med fredninger i Kulturarvsstyrelsen. Han har derfor den optimale baggrund for at holde aftenens foredrag.

Allerede i 1600-årene forsøgte man at skaffe sig et overblik over fortidsmindernes karakter og udbredelse ved de såkaldte præsteindberetninger. Den således erhvervede viden førte dog ikke til fredninger. Man kunne fortsat grave i vore gravhøje og pløje hen over dem, ligesom sten fra dysser og borgruiner frit kunne anvendes som byggemateriale og som fyld i veje og havnemoler.

I løbet af 1800-årene skærpedes interessen for fortiden. Man indså, at indgrebene i fortidsminderne var blevet for store – måske var fortidsminderne på vej til at forsvinde! Jordejerne opfordredes til at indgå frivillige fredninger. I 1937 gik man et skridt videre med en egentlig national fredningslovgivning. I dag er de synlige fortidsminder således sikret for eftertiden. Men hvordan forvalter man fredningerne i et moderne samfund, hvor der skal være plads til udvikling? Og hvordan sikrer man ca. 30.000 fredede monumenter mod almindeligt slid og naturlig nedbrydning?

Her fortælles fredningernes historie og de skiftende filosofier, der har ligget til grund for fredningerne gennem tiden. Samtidig gives et indblik i den nutidige forvaltning af de fredede fortidsminder.

Alle fire foredrag holdes i Storsalen i Boderne torsdag aften kl. 19.30 til ca. 22.

Pris pr. foredrag 70 kr.

Tilmelding til Næstved Museum tlf. 55 77 08 11

Svend Hammershøi

– en kunstner og hans tid

Næstved Museum – Boderne

16. august til 26. oktober 2008
tirsdag til lørdag 10-14, søndag 13-16

Maleren og keramikeren Svend Hammershøi (1873-1948) var broder til den berømte maler Vilhelm Hammershøi. Medens interessen for Vilhelms billeder er stor og international, så har der længe været noget mindre interesse for Svend Hammershøis livsværk. Men den situation er langsomt ved at ændre sig i disse år med øget fokus på Svend Hammershøi som maler og som designer.

Svend Hammershøi var som ung mand medlem af Hellenerne, en gruppe kunstnere, som i 1890erne indledte det forløb, der i 2008 er tema for en række danske museers fælles præsentation af Vitalismen, se fx Fuglsang Kunstmuseum og J. F. Willumsens Museum i disse måneder.

Men i modsætning til Hellenere-kammeraterne gik Svend sine helt egne veje. Han fravalgte hurtigt fremstillingen af det levende og kraftfulde menneske og koncentrerede sig i stedet fuldt og helt om form og ornament i sine malerier af træer og arkitektur og sine design til keramik, sølv, glas m.m. Men et udtryk for vitalisme er Svend Hammershøis værker alligevel!

Inspirationskilderne til Svend Hammershøis design er mangfoldige, fra læremesteren Bindsbøll til botaniske former og kinesiske tempelbronzer – fra alle sider destillerede SH den rene kraftfulde form ud i sine værker.

Udstillingen er den tredje station i et fælles forløb med Skovgaard Museet i Viborg og Øregaard Museum. Medens der i de to første udstillinger var lagt stor vægt på malerierne, så koncentrerer vi os i Næstved Museums redaktion naturligt nok om at præsentere museets egen samling af keramik – med udvalgte indlån - på baggrund af et stramt udvalg af malerier, der belyser Svend Hammershøis foretrukne temaer, den arkitektoniske detalje og træerne med eller uden blade. Til supplement for malerierne viser vi også udvalgte skitser til keramikken, i sig selv de rene kunstværker.

Fra Koldinghus har vi blandt andet lånt et udvalg af Svend Hammershøis fantastiske sølvarbejder, udført hos Holger Kyster i Kolding. En del af dem er inspireret af

linespillet i de dragonhjelme, som var en fast del af Næstveds gadebillede helt frem til 1923 – så naturligvis benytter vi lejligheden til at vise sølvet sammen med inspirationskilden.

Hammershøi var tæt knyttet til Käblers Fabrik i Næstved fra 1890erne og næsten til sin død i 1948. I sin sirlige habit og med sin sølvknappede stok tog han toget fra København, hvor han boede sammen med sine forældre og søster, senere alene med søsteren Anne, til Käblers værksted i Næstved, som regel med en rulle nye tegninger under armen til realisering og mangfoldiggørelse i keramik.

Hammershøi havde selv lært at dreje og vidste derfor, hvor vanskelig en kunst det er. Derfor overlod han denne side af arbejdet til Käblers drejere. Men modellerarbejdet på de færdigdrejede krukker stod Hammershøi selv for.

Hammershøi havde en herlig mani med at signere og datere sine værker midt på siden af den færdige krukke – han satte absolut ikke sit lys under en skæppe. Han var kunstneren, og han viste det!

Kom selv til Boderne for at se, hvad Svend Hammershøi præsterede som maler, som keramikker og som designer.



Medlemsaften i Svend Hammershøi –udstillingen

Tirsdag 30. september kl. 19.30 til ca. 21.30.

Peder Rasmussen og Palle Birk fortæller om Svend Hammershøi og Käbler og de udstillede genstande. Museet er undervejs vært ved en lille forfriskning.

Helligåndshuset: Udstillingen Dom og Død er på plads

Halshvirvel fra en af de henrettede, som nu ligger i den ny udstilling. Sværdets skarpe klinge har hugget en stump af hvirvlen.

Sidste nyt: Med en ny C14-datering har vi fået vished for, at samtlige de udstillede skeletter stammer fra 1300-årene. Tidligere har vi antaget, at fire af dem kunne være henrettet i 1500-årene!



Anny Juhls Minirober

Udstillingen er forlænget på ubestemt tid ikke mindst af hensyn til børneinstitutionerne. Roberne er omsat til andre monterer, men i samme lokale som hidtil.



Bjowulf

- en jubilæumsforestilling på Næstved Museum

I 2008 kan Næstved Museum fejre jubilæum for to medarbejdere. Museumstekniker Jens Olsen og museumsdirektør Palle Birk Hansen har været ansat i henholdsvis 33 og 30 år!

Næstved Museum vil gerne markere begivenheden ved at arrangere en særlig kulturel begivenhed som et tilbud til alle.

Hvem: *Det fortællende Teater*

Hvad: *Bjowulfkvadet for større børn, unge og voksne.*

Hvor: *Kirkesalen på Næstved Museum – Helligåndshuset, Ringstedgade 4.*

Hvornår: *Onsdag 19. november kl. 20, dørene åbnes kl. 19 til et glas vin eller vand.*

Hvor længe: *Forestillingen varer ca. 5 kvarter.*

Hvordan: *De 75 billetter sælges til en pris á 50 kr. ved henvendelse til museet.*

Bjowulf-kvadet er nedskrevet på oldengelsk for mere end 1000 år siden, men kvadet handler om svenskere og danskere, om vældige krigere og grumme uhyrer, om svenske Bjowulf, der rejser til Danmark for at hjælpe kong Roar mod mosetrolden Grendel og hans rædsomme moder.

Den engelske skjald, der digtede kvadet i 700-årene, ville nok have været stolt, hvis han havde vidst, at hans kvad i dag er Englands ældst bevarede stykke lyrik. Manuskriptet opbevares på British Museum i London. Men handlingen foregår på Sjælland!

Det fortællende Teater, som holder til i København, og som består af Jesper la Cour Andersen og Troels Kirk Ejsing, levendegør indholdet i de 3.282 vers, som kvadet består af.

Næstved Museum markerer de to jubilæer med denne teaterforestilling. Museet engagerer skuespillerne, stiller stole op og sælger billetter til en symbolsk pris af 50 kr. pr. stk. Resten er på museets regning, også det glas vin eller vand, som publikum nyder før forestillingen.

Dørene åbnes kl. 19, forestillingen begynder kl. 20 og varer ca. 5 kvarter.

De 75 billetter kan købes på Næstved Museum så længe lager haves efter "først til mølle-princippet". Vi begynder salget onsdag 1. oktober.



Vi besøger Fuglsang Kunstmuseum

Søndag 9. november 2008 kl. 11 – ca. 17.15

Søndag d. 9. november arrangerer Næstved Museumsforening en bustur til det spændende ny Fuglsang Kunstmuseum på Lolland. Vi skal se museet og høre om dets tilblivelse. Vi skal naturligvis også opleve den aktuelle særudstilling "Stille Storm" om billedhugger og tegner Agnete Madsen (1923-1997). Ved siden af Fuglsang Kunstmuseum ligger Skejten og herregården Fuglsang, hvis smukke park i engelsk stil indbyder til en frisk spadseretur.

Turen koster for bus, entré, rundvisning og en frokostsandwich ved ankomsten:

For medlemmer kr. 350,-
For gæster: kr. 380,-

Afgang fra Rådmandshaven kl. 11.00 Forventet hjemkomst ca. kl. 17.15



Inger Rørbech og Palle Birk Hansen deltager som turledere. På Fuglsang vil der være en kompetent guide, som fortæller om museet og viser rundt.

Tilmelding senest 1. november til Næstved Museum: tlf. 55 77 08 11 eller e-mail: post@naestved-museum.dk

Kalenderblad

- Tirsdag 30. september Medlemsaften i Svend Hammershøi-udstilling
v. Peder Rasmussen og Palle Birk Hansen
Kl. 19.30 i Boderne
- Onsdag 15. oktober Høstmarked
Kl. 10-15 i Museumshaven, Ringstedgade 4
- Søndag 26. oktober Sidste dag i Svend Hammershøi-udstillingen
Kl. 13-16 i Boderne
- Torsdag 6. november Birgitte Borby: Nyt fra den arkæologiske arbejdsmark
Foredrag kl. 19.30 i Boderne
- Søndag 9. november Bustur til Fuglsang Kunstmuseum
Fra Rådmandshaven kl. 11, retur ca. 17.15
- Torsdag 13. november Susanne Outzen: Kulturmiljøer i Næstved Kommune
Foredrag kl. 19.30 i Boderne
- Onsdag 19. november Det Fortællende Teater: Bjowulf
Kl. 19 åbnes dørene til Helligåndshuset
Kl. 20 forestilling i Kirkesalen
- Torsdag 20. november Erland Porsmose: Danmarks Landsbyer
Foredrag kl. 19.30 i Boderne
- Torsdag 27. november Thomas Roland: Arven fra Oldtiden – en evig arv?
Foredrag kl. 19.30 i Boderne
- Lørdag 6. december Kunsthåndværkermarked
Kl. 10-14 i Kirkesalen, Helligåndshuset
- Søndag 21. december Sidste dag i Kunsthåndværkermarked
Kl. 13-16 i Kirkesalen, Helligåndshuset